

Rondje Groen

W. Andelaar

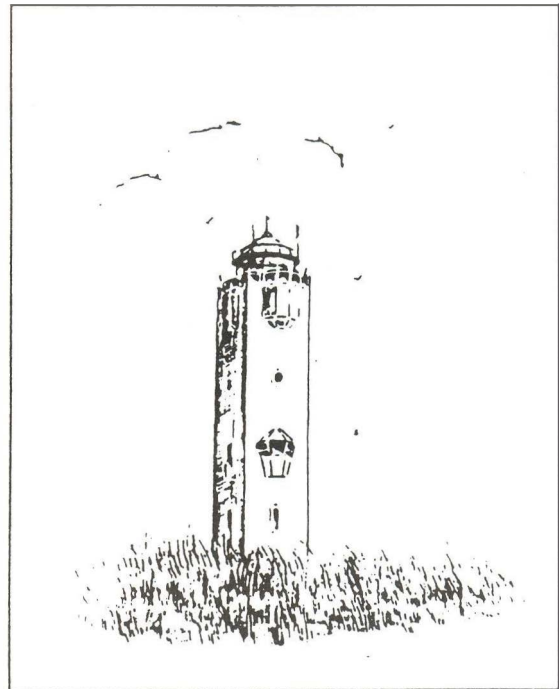
Als geen ander dorp leent Noordwijk zich voor een rondje groen. Met de vuurtoren als middelpunt iets oppikken van wat de natuur ons te bieden heeft

Het bekijken van wilde dieren, het observeren van dieren in het wild is een leuke bezigheid. Je kunt er als mens ook nog wat van leren. De geschiedenis door, hebben mensen naar dieren gekeken. Dat zal in vroeger jaren wel met andere ogen zijn geweest. In de tijd dat de Hokenbeer hier nog leefde was het van levensbelang om zo'n beest niet tegen het lijf te lopen. Daarnaast was het nuttig om het hoe, wat en waar van dieren te weten om 's avonds iets in de pot te hebben.

De laatstgenoemde reden om achter dieren aan te gaan, om op jacht te gaan geldt nog steeds. Ook al heeft de jager een wat minder goede naam gekregen, deze 'sport', wordt nog altijd bedreven. Al is er verschil van mening mogelijk over de jacht, toch kan ik me wel iets voorstellen bij die jachtdrift. Je zult maar in de morgenschemering op je hoogzit zitten en er komt een Edelhert heel voorzichtig uit het bos op je toelopen.

Inmiddels zijn we er wel achter gekomen dat er ook andere motieven voor het observeren van wild zijn te noemen. In het verlengde van de jacht is dat het maken van foto's, maar ook gewoon met plezier naar dieren kijken. Steeds meer mensen gaan dat ook doen. Op safari naar Kenia, whalewatching aan de oostkust van Amerika of dichtbij huis op zoek naar Reeën en Vossen in de duinen. Om die laatste te zien hoefde je een paar zomers geleden niet op zoek te gaan. Nabij de eerste afgang in de Noordduinen verbleef een stel met jongen die je niet kon missen. Tussen zeven en acht uur 's avonds kwamen de dieren de gegrilde kippen aan het raster in ontvangst nemen.

Zo tam worden Reeën nooit, al voelen ze zich in de afgesloten zeereep wel veilig. Afgelopen najaar stond ik met Leo Schaap, op de uitkijkpost in de Noordduinen naar de vogeltrek te kijken. In de zeereep kwam op een bepaald moment een jonge Reebok uit de struiken en bleef wat staan eten zonder zich iets van ons aan te trekken. Even later zagen we een tweede exemplaar wat verder weg op een duintop staan. Er waren die ochtend niet veel trekvogels maar de Reeën maakten veel goed. Er zijn niet altijd Reeën in de duinen geweest. Enkele tientallen jaren gelden doken zij hier op, al of niet uitgezet. Over dat uitzetten is overigens het laatste woord nog niet gesproken. Ik houd het er maar op dat de dieren zo langzamerhand vanuit het oosten hier naar toe zijn gekomen. Het gebied van de Amsterdamse Waterleiding is daarbij als eerste gekoloniseerd. Van daaruit is een kleine groep de Noordduinen gaan bevolken. Het heeft wat langer geduurd voor dit ook voor onze Zuidduinen gold. Kennelijk passeerden de dieren het dorp wat minder gemakkelijk. Inmiddels is er echter ook daar sprake

van een klein reeënbestand. Sinds kort worden er ook Reeën ten zuiden van Katwijk gezien. Ook hier vormde het dorp een barrière en was het voor de beesten niet eenvoudig om hier, langs de onderduinrand of langs het strand, naar het zuiden te trekken. Reeën en herten staan bij mens in een goed blaadje. Ze hebben iets liefs over zich. De verhalen over Bambi zijn door miljoenen kinderen verslonden; er zijn smartlappen gemaakt over reebruine ogen, die de jager aankijken terwijl in de kerken eeuwenlang is gezongen over het hijgende hert dat naar de koele waterbronnen dorst. Dat hijgende hert is inmiddels een moede hinde geworden, maar toen ik wat dia's vertoonde voor de vrouwen van de Gereformeerde Bond heb ik, na afloop, de oude berijming nog uit volle borst meegezongen.

Enkele ontmoetingen met herten en Reeën zijn me altijd bijgebleven. Met een groepje mensen reden we eens een nacht door de Karpaten. Langs smalle, onverlichte, wegen, met onverwachte obstakels zoals ossenkarren, vee en dronken voetgangers, was dat geen onverdeeld genoegen. Gelukkig reed er een auto voor me die ik kon volgen, tot deze onverwacht stopte. In het licht van de koplampen stond een groot Edelhert met een geweldig gewei op de weg naar ons te kijken.

Een andere ervaring hadden we met Wapitiherten in Canada. Op een camping in de Rocky Mountains liepen deze dieren rondom onze camper en kwam er een zelfs naast onze picknicktafel liggen. Ze keek ons het brood uit de mond.

M'n mooiste ervaring was echter met een Reebok in de Amsterdamse Waterleidingduinen. We waren met z'n drieën heel vroeg het duin ingegaan en hoorden een bok roepen. De grondmist hing echter nog zo laag dat we het dier niet konden zien. Langzaam zakte de mist naar beneden tot we de bok op een duintopje konden zien, omgeven door de mist. Het leek of het dier in de lucht zweefde.

Ontmoetingen met dieren die je niet meer vergeet en die je in gedachten weer kan projecteren. Daar kan geen televisie tegen op.